

Aan het algemeen bestuur

bezoekadres Dokter Van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - 233 12 00
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 5 april 2022 ons kenmerk Z/22/046721-192165 behandeld door Jan-Arie van Berkum
portefeuillehouder J.C.G. Wijnen e-mail janarievankum@wdodelta.nl
onderwerp Evaluatie en stavaza overdracht stedelijk water

Geacht bestuur,

Inleiding

In 2019 is besloten om het stedelijk water over te nemen van de zeven gemeenten waar dat nog niet geheel het geval was. Er is een project gestart om dat per gemeente aan te pakken. Beoogd werd om dit binnen vier jaar af te ronden, waarbij het AB per amendement heeft besloten om na twee jaar te evalueren of de realisatietermijn 6 in plaats van 4 jaar moet zijn.

Wij hebben besloten om de in 2019 reeds genoemde uitloop van 2 jaar te benutten en de overdrachten uiterlijk in 2024 af te ronden. In deze brief lichten we dat toe.

Daarnaast is in het AB van 14 december 2021 toegezegd dat er schriftelijk een stand van zaken van de overname van stedelijk water zal worden gegeven. In deze vergadering is tevens de nieuwe beleidslijn voor stedelijk waterbeheer vastgelegd.

Middels deze brief wordt tevens invulling gegeven aan deze toezegging.

Stand van zaken.

Het oorspronkelijke streven was om alle overdrachten te hebben afgerond in 2022. Door ziekte en corona heeft dat schema vertraging opgelopen.

In de oorspronkelijk planning werd er van uitgegaan dat de gemeenten voortvarend wilden meewerken omdat zij er voordeel in zagen. In de praktijk blijkt dat de gemeenten maar beperkt belang hebben bij de overdracht omdat zij veel werk hebben aan het proces, het hen vermoedelijk weinig of geen voordeel oplevert en het vanwege de aanwezige hoeveelheid bagger zelfs geld kost om het water over te kunnen dragen. Met de vaak krappe bezetting bij gemeenten leidt dat al snel tot vertraging.

Van de resterende gemeenten is het proces met Assen over de wijk Kloosterveen het verst gevorderd, de watersysteemverkenning is nagenoeg klaar. We streven er naar om de overdracht voor de zomer aan het AB voor te leggen. Ambtelijk is er bereidheid om daar aan mee te werken. Echter, bestuurlijk spelen in dezelfde periode collegeonderhandelingen. De kans op vertraging is aanwezig als er wisselingen zijn in het college.

De bestuursdienst De Wolden - Hoogeveen heeft op dit moment met personeelschaarste te maken. Veel adviseurs zijn vertrokken, de (tijdelijke) vervangers zijn nog niet ingewerkt en hebben weinig kennis van het lokale watersysteem. Al met al is het niet waarschijnlijk dat we op korte termijn grote stappen kunnen zetten. Met name in Hoogeveen zelf moet nog veel worden uitgezocht en besproken.

In De Wolden is de situatie eenvoudiger zodat de overdracht daar dit jaar nog wel kan worden afgerond.

Het proces om te komen tot overdracht met de gemeenten Meppel, Westerveld en Midden Drenthe is nog niet gestart. De ervaring leert dat er 1 tot 1,5 jaar nodig is om het proces te doorlopen. Ook intern lopen we tegen beperkingen aan. Het zijn steeds dezelfde adviseurs die over de noodzakelijke lokale kennis beschikken die betrokken moeten worden. Versnellen door extra inhuur is dan moeilijk omdat een inhuurkracht niet over de lokale watersysteemkennis beschikt. Versnellen is zowel vanuit het oogpunt van de gemeenten als onze eigen organisatie niet goed mogelijk.

In tegenstelling tot wat we in 2021 nog hoopten, is het al met al niet realistisch om de overdracht van het stedelijk water af te ronden in 2022. Daarom hebben wij besloten om de in 2019 reeds genoemde uitloop van 2 jaar te benutten en de overdrachten uiterlijk in 2024 af te ronden.

Planning

Samenvattend leidt dit tot het volgende overzicht van de stand van zaken en beoogde planning:

Gemeente	Nieuwe planning overdracht gereed	status
Steenwijkerland	Q1 2021	Gereed (AB 15-12-2020)
Assen	Q2 2022	grotendeels afgerond
Hoogeveen	2023	opgestart september 2021
De Wolden	2022	opgestart september 2021
Midden Drenthe	2023	nog niet gestart
Meppel	2024	nog niet gestart
Westerveld	2024	nog niet gestart

Overzicht financiën

In 2019 zijn de kosten voor de overdracht van het resterende stedelijk water geraamd op €1.500.000 aan eenmalige investeringen en €1.000.000 – €1.500.000 aan jaarlijkse lasten.

Er is een projectkrediet beschikbaar gesteld van €500.000 voor proceskosten. Per overdracht wordt afzonderlijk krediet aangevraagd voor het realiseren van noodzakelijke voorzieningen om het onderhoud te kunnen uitvoeren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht:

	Raming en krediet 2019	Besteed per 1-3-2022	resterend
Procesbudget	€ 500.000	€ 182.575	€ 317.424
Investeringsbudget	€ 1.000.000	€ 276.000 ¹⁾	€ 724.000
Verwachte toename jaarlijkse onderhoudskosten ²⁾	€ 1.000.000 - €1.500.000	€ 131.000 ³⁾	n.v.t.

¹⁾ In het investeringsbudget worden ook zaken als achterstallig onderhoud (bagger) en boekwaarde van voorzieningen zoals gemalen met de gemeente verrekend.

²⁾ Na overdracht zijn wij ook verantwoordelijk voor baggeren. In stedelijk gebied kunnen de kosten daarvoor aanzienlijk hoger zijn dan in landelijk gebied. Raming daarvan is bijzonder lastig omdat de aangroei, de waterbodempkwaliteit en de afzet- en verwerkingskosten sterk kunnen variëren. Het stedelijk water wordt opgenomen in het planmatige baggeronderhoudsplan. Baggeren vindt alleen plaats als uit metingen blijkt dat het nodig is. De kosten van het baggeren worden pas over 10-20 jaar zichtbaar.

³⁾ Exclusief kapitaalslasten

In dit stadium is het niet mogelijk om beter onderbouwde uitspraken te doen over de te verwachten financiële effecten van de overdracht van stedelijk water. Vooralsnog is het beschikbare budget voldoende. In de begroting moet nog wel het positieve effect van de nieuwe planning worden verwerkt. Door de vertraging van de overdracht nemen de waterschaplasten langzamer toe.

Het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris

de dijkgraaf

E. de Kruijk

D.S. Schoonman